

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, 16.V.2006

K(2006) 1862 wersja ostateczna

Dotyczy: **Pomocy państwa nr N 505/2005 - Polska**
Program dofinansowania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej
przedsięwzięć z zakresu kinematografii

Szanowna Pani Minister!

1. Procedura

- (1) W piśmie z dnia 4 października 2005 r. o numerze referencyjnym SG (2005) A/9026, otrzymanym przez Komisję Europejską w dniu 6 października 2005 r., władze polskie zgłosiły program dofinansowania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej przedsięwzięć z zakresu kinematografii.
- (2) Dnia 30 listopada 2005 r. i 2 marca 2006 r. Komisja wystosowała pisma z prośbą o udzielenie dodatkowych informacji. Władze polskie odpowiedziały w pismach zarejestrowanych dnia 5 stycznia 2006 r. o numerze referencyjnym A/30083 i 4 kwietnia 2006 r. o numerze referencyjnym A/32552. W drugim piśmie władze polskie poinformowały, że program zostanie zmieniony w kwietniu 2006 r. w związku z pewnymi zastrzeżeniami wysuniętymi przez Komisję. Odpowiednie zmiany zostały wprowadzone w znowelizowanym rozporządzeniu z dnia 5 maja 2006 r¹.

¹ Dz.U. z 9.5.2006 Nr 78, poz. 545

Jejo Ekscelencja
Pani Anna FOTYGA
Minister Spraw Zagranicznych
Al. Szucha 23
PL-00 - 580 Warszawa

2. Opis środka pomocy

2.1. Ogólne warunki programu pomocowego

- (3) **Podstawa prawna:** Na podstawie Ustawy o kinematografii (zwanej dalej „ustawą”) z dnia 30 czerwca 2005 r.² władze polskie stworzyły program dofinansowania produkcji filmowych i innych przedsięwzięć z zakresu kinematografii. Szczegóły programu zostały określone w rozporządzeniu Ministra Kultury z dnia 27 października 2005 r. w sprawie udzielania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii³ (zwanym dalej „rozporządzeniem”), zmienionego rozporządzeniami z dnia 21 marca 2006 r.⁴ i 5 maja 2006 r.⁵.
- (4) **Rodzaje dofinansowywanych przedsięwzięć:** W ramach programu przyznawane jest dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu:
- (a) przygotowania projektów filmowych,
 - (b) produkcji filmów,
 - (c) dystrybucji i rozpowszechniania filmów,
 - (d) promocji polskiej twórczości filmowej oraz
 - (e) upowszechniania kultury filmowej, w tym produkcji filmów przez środowiska polonijne.
- (5) **Beneficjenci i koszty kwalifikowane:** Beneficjenci i koszty kwalifikowane zależą od rodzaju dofinansowywanego przedsięwzięcia:
- (a) **Przygotowanie projektów filmowych**
 - **Beneficjenci:** Beneficjentami są producenci filmowi i scenarzyści. Rocznie planowane jest przyznanie dofinansowania dla 80 beneficjentów.
 - **Koszty kwalifikujące się do dofinansowania:** Do dofinansowania kwalifikują się koszty nabycia praw, przeprowadzenia badań, pisania scenariusza (w tym zarysu scenariusza, tzw. *treatmentu*), opracowania planu finansowego, przygotowania budżetu, poszukiwania wykonawców, przygotowania planu produkcji, znalezienia partnerów biznesowych i sponsorów, przygotowania planu marketingowego oraz inne koszty związane bezpośrednio z danym rodzajem filmu.
 - (b) **Produkcja filmów**
 - **Beneficjenci:** Beneficjentami są producenci filmowi. Rocznie planowane jest przyznanie dofinansowania dla 78 beneficjentów.
 - **Koszty kwalifikujące się do dofinansowania:** Do dofinansowania kwalifikują się koszty związane bezpośrednio z produkcją filmów, np. wynagrodzenie osób zaangażowanych w proces produkcji, wypożyczenie niezbędnego sprzętu,

² Dz.U. z 19.7.2005 Nr 132, poz. 1111.

³ Dz.U. z 31.10.2005 Nr 219, poz. 1870.

⁴ Dz.U. z 28.3.2006 Nr 50, poz. 366.

⁵ Dz.U. z 9.5.2006 Nr 78, poz. 545

usługi związane z produkcją filmu (transport, dekoracje), jak również koszty związane ze ścieżką dźwiękową i efektami wizualnymi.

(c) **Dystrybucja i rozpowszechnianie filmów**

- **Beneficjenci:** Beneficjentami są dystrybutorzy filmowi. Rocznie planowane jest przyznanie dofinansowania dla 100 beneficjentów.
- **Koszty kwalifikujące się do dofinansowania:** Do dofinansowania kwalifikują się koszty dystrybucji i rozpowszechniania kopii, koszty reklamy jak również koszty modernizacji i wynajmu sal kinowych i projektorów filmowych.

(d) **Promocja polskiej twórczości filmowej**

- **Działania:** Promocja polskiej twórczości filmowej obejmuje promowanie obecności polskich filmów i producentów filmowych na międzynarodowych festiwalach filmowych, wystawach, seminariach i warsztatach, jak również inne działania promujące polską twórczość filmową za granicą (np. wystawy tematyczne i retrospektywy), ale nie obejmuje wspierania bezpośrednio produkcji filmowej.
- **Beneficjenci:** Beneficjentami są krajowe i regionalne instytucje kulturalne, organizacje pozarządowe, szkoły i uczelnie, Filtoteka Narodowa, regionalne i lokalne archiwa filmowe, polskie i zagraniczne instytucje promujące polską twórczość filmową na zasadzie niekomercyjnej, jak również placówki dyplomatyczne i konsularne. Rocznie planowane jest przyznanie dofinansowania dla 100 beneficjentów.
- **Koszty kwalifikujące się do dofinansowania:** Do dofinansowania kwalifikują się koszty udziału w imprezach międzynarodowych, koszty związane z organizacją imprez filmowych, koszty promocji i koszty związane z organizacją promocyjnych imprez filmowych.

(e) **Upowszechnianie kultury filmowej**

- **Działania:** Upowszechnianie kultury filmowej obejmuje następujące działania:
 - organizacja krajowych festiwali filmowych i wystaw oraz promowanie innych imprez o dużej randze artystycznej;
 - organizacja konferencji i sympozjów, których celem jest upowszechnianie wiedzy o filmie;
 - dofinansowanie wydawania książek i czasopism poświęconych sztuce filmowej;
 - promowanie naukowych i niskonakładowych publikacji o filmie;
 - digitalizacja i ochrona archiwów filmowych;
 - organizacja i wspieranie konkursów w zakresie sztuki filmowej; oraz

- wspieranie rozwoju zawodowego osób zajmujących się produkcją filmową i upowszechnianiem kultury filmowej.
- **Beneficjenci:** Beneficjentami są kina należące do Sieci Europa Cinemas oraz Sieć Kin Studyjnych, jednosalowe kina studyjne z poza wymienionych sieci (ale pod warunkiem, że udział filmów europejskich w ich rocznym programie wynosi przynajmniej 20%, natomiast filmów polskich przynajmniej 10%), dyskusyjne kluby filmowe, instytucje kulturalne oraz media. Rocznie planowane jest przyznanie dofinansowania dla 140 beneficjentów.
 - **Koszty kwalifikujące się do dofinansowania:** Do dofinansowania kwalifikują się koszty organizacji festiwali filmowych, wystaw, konferencji i konkursów, w tym wynajem pomieszczeń, druk plakatów, reklama, wypożyczenie i transport projektorów, koszty tłumaczeń; koszty odpowiednich publikacji o filmie, digitalizacji i ochrony archiwów filmowych, wspierania rozwoju zawodowego osób upowszechniających kulturę filmową.
- (6) **Cel:** Celem programu jest wspieranie kultury i ochrona dziedzictwa narodowego. Celem programu jest szczególnie rozwój krajowej kinematografii i wsparcie przemysłu filmowego w obliczu silnie skomercjalizowanych produkcji z poza Unii Europejskiej. Program wspiera niezależne produkcje filmowe i ambitne filmy o wysokim poziomie artystycznym produkowane w językach europejskich (również w językach o ograniczonym zasięgu terytorialnym). Celem programu jest również wzbogacenie europejskiej różnorodności kulturowej poprzez realizację wspólnych projektów międzynarodowych, promocję polskiego i europejskiego dziedzictwa kulturowego i umocnienie wspólnych wartości kultury, tradycji, dziedzictwa i historii Polski oraz Europy.
- (7) **Podmiot przyznający dofinansowanie:** Pomoc jest przyznawana przez Polski Instytut Sztuki Filmowej (zwany dalej „Instytutem”). Ostateczna decyzja o dofinansowaniu podejmowana jest przez dyrektora Instytutu (zwanego dalej „Dyrektorem”). Decyzja ma charakter uznaniowy, jednak służy wsparciu przedsięwzięć o wysokim poziomie artystycznym, które uznane są za wartościowe z punktu widzenia europejskiej kultury filmowej i kultury narodowej (walory etyczne, humanistyczne, molarne, estetyczne, plastyczne i edukacyjne).
- (8) **Kryteria:** Aby zapewnić przyznawanie pomocy w sposób obiektywny, każdy wniosek o dofinansowanie w ramach omawianego programu jest opiniowany przez ekspertów⁶ zgodnie z kryteriami określonymi w § 4 rozporządzenia⁷:
- (a) *walory artystyczne, poznawcze i etyczne:* precyzja konstrukcji dramaturgicznej, głębia psychologiczna postaci oraz jakość dialogów; zastosowanie nowatorskich form wyrazu; rozpoznawanie nowych obszarów tematycznych

⁶ Patrz art. 22 ust. 3 ustawy oraz § 4 rozporządzenia.

⁷ Kandydaci na ekspertów zgłaszani są przez kręgi filmowców, tj. stowarzyszenia twórców filmowych, Krajową Izbę Producentów Audiowizualnych oraz podmioty zobowiązane do dokonywania wpłat zgodnie z art. 19 ustawy. Ekspertów powołuje minister spośród przedstawicieli środowisk filmowych i opiniotwórczych, biorąc pod uwagę ich wiedzę w zakresie kinematografii. Eksperci oceniający konkretne przedsięwzięcia są wyznaczani z listy ekspertów w drodze losowania. Liczbę ekspertów oceniających konkretne przedsięwzięcie określa każdorazowo Dyrektor Instytutu, biorąc pod uwagę charakter i złożoność przedsięwzięcia oraz wysokość żądanego dofinansowania. Patrz § 12 rozporządzenia.

oraz aktualnych problemów społecznych; propagowanie wartości etycznych i edukacyjnych, w tym wśród dzieci i młodzieży;

- (b) *znaczenie dla kultury narodowej oraz umacnianie tradycji polskiej i języka ojczystego*: sięganie do dorobku kultury polskiej; podejmowanie ważnych tematów historycznych; umacnianie tożsamości narodowej i upowszechnianie treści patriotycznych, w szczególności w utworach adresowanych do dzieci i młodzieży; ukazywanie bogactwa i różnorodności regionów; ochrona i zachowanie dziedzictwa polskiej kultury filmowej;
 - (c) *wzbogacenie europejskiej różnorodności kulturalnej*: realizacja wspólnych projektów międzynarodowych; propagowanie dorobku kultury europejskiej; umocnienie wspólnych wartości kultury europejskiej;
 - (d) *przewidywane skutki planowanego przedsięwzięcia*: rozwój i zastosowanie nowoczesnych technologii w sferze rejestracji i projekcji filmowej; międzynarodowy zasięg projektu; zróżnicowanie struktury odbiorców lub uczestników; terytorialny zasięg projektu; rozwój niezależnej produkcji filmowej oraz małych i średnich przedsiębiorstw; realizacja horyzontalnych polityk Unii Europejskiej;
 - (e) *warunki ekonomiczno-finansowe realizacji*: udział pozapublicznych środków w budżecie przedsięwzięcia; zaangażowanie środków międzynarodowych; spodziewany efekt ekonomiczny przedsięwzięcia; dotychczasowy dorobek producenta i reżysera.
- (9) **Forma pomocy**: Pomoc może być przyznana w formie dotacji, pożyczki lub poręczenia. Dwie ostatnie formy mogą być stosowane wyłącznie w przypadku finansowania produkcji filmu lub przygotowania projektu filmowego. Pożyczki są nieoprocentowane i przydzielane na okres nieprzekraczający 5 lat. Pożyczki mogą zostać całkowicie lub częściowo umorzone. Maksymalna kwota pożyczki i poręczenia nie przekracza maksymalnej dopuszczalnej intensywności pomocy dla dotacji⁸.
- (10) **Beneficjenci**: Beneficjentami programu są wszystkie podmioty prowadzące działalność w zakresie kinematografii, tj. producenci filmowi, dystrybutorzy, operatorzy kin, organizatorzy festiwalu filmowych. Do otrzymania pomocy w ramach omawianego programu uprawnieni są wnioskodawcy ze wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu EFTA - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Łączną liczbę beneficjentów dla wszystkich rodzajów przedsięwzięć szacuje się na ok. 101 do 500 podmiotów rocznie.
- (11) **Budżet programu**: Roczny całkowity budżet programu wynosi około 100 mln PLN (ok. 25,4 mln EUR)⁹. Przewidywana jest następująca alokacja środków między wymienione powyżej rodzaje przedsięwzięć:
- (a) przygotowanie projektów filmowych – 6,5 % (6,5 mln PLN / 1,6 mln EUR),

⁸ Szczegółowe warunki przyznania pożyczki lub udzielenia poręczenia zostaną określone każdorazowo w umowie między Dyrektorem Instytutu a beneficjentem.

⁹ Kurs wymiany zgodnie z *Dziennikiem Urzędowym* C 89 z 12.4.2006, 1 EUR=3,934 PLN

- (b) produkcja filmów - 68 % (68 mln PLN / 17,3 mln EUR),
 - (c) dystrybucja i rozpowszechnianie filmów – 14,5 % (14,5 mln PLN / 3,7 mln EUR),
 - (d) promocja polskiej twórczości filmowej – 4% (4 mln PLN / 1 mln EUR),
 - (e) upowszechnianie kultury filmowej, w tym produkcja filmów przez środowiska polonijne – 7 % (7 mln PLN / 1,8 mln EUR).
- (12) **Źródła finansowania:** Wsparcie finansowe dla przedsięwzięć w ramach zgłoszonego programu jest przyznawane z przychodów Instytutu. Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy, na przychody Instytutu składają się¹⁰:
- (a) dotacje podmiotowe przyznawane przez ministra ze środków budżetowych, których jest dysponentem;
 - (b) przychody z eksploatacji filmów, do których autorskie prawa majątkowe przysługują Instytutowi¹¹;
 - (c) darowizny, spadki i zapisy;
 - (d) przychody z majątku Instytutu;
 - (e) środki przyznawane przez ministra z Funduszu Promocji Kultury;¹²
 - (f) przychody z autorskich praw majątkowych do filmów wyprodukowanych przed 31 grudnia 1989 r. przysługujących państwowym instytucjom filmowym¹³;
 - (g) następujące wpłaty na rzecz Instytutu na podstawie art. 19 ustawy:¹⁴
 - podmiot prowadzący kino dokonuje wpłaty na rzecz Instytutu w wysokości 1,5 % przychodu uzyskanego z tytułu wyświetlania filmów i reklam w kinie, przed podziałem z podmiotem prowadzącym dystrybucję;
 - podmiot prowadzący dystrybucję dokonuje wpłaty na rzecz Instytutu w wysokości 1,5 % przychodu uzyskanego ze sprzedaży oraz wynajmu nośników z nagraniem na nich filmami oraz z umów upoważniających inne podmioty do takiej sprzedaży lub wynajmu;
 - nadawca programu telewizyjnego dokonuje wpłaty na rzecz Instytutu w wysokości 1,5 % przychodu uzyskanego z tytułu emisji reklam, telesprzedaży i audycji sponsorowanych albo przychodu pochodzącego z pobranych

¹⁰ Koszty działalności Instytutu mogą być pokrywane wyłącznie z przychodów wymienionych w pkt 12 lit. a), c) i d) powyżej (patrz art. 18 ust. 3 ustawy).

¹¹ Przychody te pokrywają tylko część kosztów związanych z przechowywaniem i ochroną archiwów filmowych. Zdobyte w ten sposób fundusze mogą zostać przeznaczone wyłącznie na działalność statutową Instytutu.

¹² O którym mowa w art. 47e ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. z 2004 Nr 4, poz. 27 oraz Nr 273, poz. 2703).

¹³ O których mowa w art. 27a pkt 4 oraz 45b ustawy z dnia 16 lipca 1987 r. o państwowych instytucjach filmowych (Dz.U. z 2003 Nr 58, poz. 513 oraz z 2005 Nr 132, poz. 1111).

¹⁴ O których mowa w art. 19 ust. 1-7 ustawy. Wpłaty są przekazywane w okresach kwartalnych, w terminie 30 dni po upływie kwartału. Należności, o których mowa w pkt 12 lit. g) uznawane są za podatek, z tym że uprawnienia organu podatkowego przysługują Dyrektorowi, a uprawnienia organu odwoławczego ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Wpłaty te stanowią koszty uzyskania przychodów, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym, w dacie ich poniesienia.

bezpośrednio od abonentów opłat za dostęp do nadawanych programów, jeżeli przychód ten w danym okresie rozliczeniowym jest wyższy;

- operator platformy cyfrowej dokonuje wpłaty na rzecz Instytutu w wysokości 1,5 % przychodu uzyskanego z tytułu przychodów pochodzących z opłat za dostęp do programów telewizyjnych nadawanych lub reemitowanych na platformie cyfrowej;
 - operator telewizji kablowej dokonuje wpłaty na rzecz Instytutu w wysokości 1,5 % przychodu uzyskanego z tytułu przychodów pochodzących z opłat za dostęp do reemitowanych programów telewizyjnych oraz świadczenia usług reemisji;
 - publiczny nadawca telewizyjny jest zobowiązany przeznaczyć na produkcję filmów nie mniej niż 1,5 % rocznych wpływów z abonamentu za posiadanie odbiorników telewizyjnych. Z wykonania tego obowiązku nadawca przekazuje Dyrektorowi roczne sprawozdanie w terminie do końca pierwszego kwartału roku kalendarzowego. W przypadku, gdy kwota, o której mowa w zdaniu pierwszym, nie zostanie w całości wydatkowana na produkcję filmów, nadawca przekazuje Instytutowi różnicę wynikającą z rozliczenia w terminie 1 miesiąca po upływie pierwszego kwartału roku kalendarzowego.
- (13) Obowiązkiem dokonywania wpłat na podstawie art. 19 ustawy objęte są podmioty mające siedzibę na terytorium Polski (również jeśli ich siedziba główna znajduje się w innym kraju) oraz wpisane do krajowego rejestru przedsiębiorców lub ewidencji osób prowadzących działalność gospodarczą. Jednak podstawę do obliczenia wpłaty stanowią wyłącznie przychody uzyskane na rynku polskim.
- (14) Należy pamiętać, że dotacje, o których mowa w art. 18 ust. 2 ustawy, tj. dotacje celowe na realizację zadań inwestycyjnych Instytutu, nie wchodzą w zakres niniejszej decyzji Komisji.
- (15) **Wymogi terytorialne:** W przypadku produkcji filmu umowa o dofinansowanie pomiędzy Dyrektorem a beneficjentem może zawierać klauzulę zobowiązującą podmiot otrzymujących dofinansowanie do wydatkowania do 80 % uzyskanych z Instytutu środków na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej¹⁵. W przypadku innych przedsięwzięć (przygotowanie projektów filmowych, produkcja filmów, dystrybucja i rozpowszechnianie filmów, promocja polskiej twórczości filmowej oraz upowszechnianie kultury filmowej) nie ma wymogów terytorialnych.
- (16) **Intensywność pomocy:** Maksymalna intensywność pomocy dla wszystkich rodzajów przedsięwzięć to zasadniczo 50 % budżetu przedsięwzięcia. W wyjątkowych przypadkach dofinansowanie przygotowania projektu filmowego, produkcji filmu lub dystrybucji i rozpowszechniania filmu może sięgać do 90 % budżetu przedsięwzięcia, jeśli jest to filmu trudny lub niskobudżetowy.
- (a) **Film trudny:** Filmy trudne to filmy, których treść i forma mają charakter ambitny artystycznie i które mają ograniczone walory komercyjne, jak również debiuty reżyserskie.

¹⁵ § 10 rozporządzenia.

(b) *Filmy niskobudżetowe*: Filmy niskobudżetowe to filmy, których koszt produkcji jest niższy niż dwukrotność maksymalnej kwoty dofinansowania filmu ustalonej na dany rok przez Radę Instytutu¹⁶.

(17) Jeśli chodzi o przedsięwzięcia promujące polską twórczość filmową i upowszechniające kulturę filmową, dofinansowanie może wyjątkowo sięgać do 90 % budżetu przedsięwzięcia, jeżeli:

- przedsięwzięcie ma charakter lokalny lub regionalny albo
- liczba beneficjentów jest ograniczona albo
- ze względu na niskie walory komercyjne przedsięwzięcie nie zostałyby zrealizowane bez wsparcia Instytutu.

Dotyczy to przedsięwzięć takich jak digitalizacja i ochrona narodowych archiwów filmowych oraz wdrażanie programów edukacyjnych w zakresie sztuki filmowej, wchodzących w zakres promocji polskiej twórczości filmowej; natomiast w przypadku upowszechniania kultury filmowej są to przedsięwzięcia takie jak: ochrona archiwów filmowych, stypendia dla studentów i absolwentów filmoznawstwa; wspieranie specjalistycznych niskonakładowych publikacji popularyzujących kinematografię polską, europejską i światową; wspieranie promowania projektów europejskich skierowanych do środowisk filmowych.

(18) Przy obliczaniu kosztów przedsięwzięć dotyczących produkcji filmów, które kwalifikują się do dofinansowania, koszty przygotowania projektów filmowych, które są przedmiotem osobnego finansowania, są odejmowane. Dzięki temu unika się podwójnego finansowania kosztów przygotowania projektów filmowych. Podobny mechanizm stosowany jest przy finansowaniu działań stanowiących część przedsięwzięć z zakresu dystrybucji i rozpowszechniania, co pozwala również uniknąć podwójnego finansowania tych działań.

(19) Rozporządzenie dodatkowo określa maksymalną kwotę dofinansowania, jaką może przyznać Instytut. W przypadku produkcji filmów obowiązują następujące progi:

- w przypadku filmu fabularnego – maksymalnie 4 mln PLN (1.016.000 EUR);
- w przypadku filmu dokumentalnego – maksymalnie 500 tys. PLN (127 tys. EUR);
- w przypadku filmu dokumentalnego powyżej 70 min. – 2 mln PLN (508 tys. EUR);
- w przypadku filmu animowanego – 500 tys. PLN (127 tys. EUR);
- w przypadku filmu animowanego powyżej 70 min. – 3 mln PLN (763 tys. EUR)¹⁷.

W przypadku pozostałych rodzajów przedsięwzięć (przygotowanie filmu, dystrybucja i rozpowszechnianie filmów, promocja polskiej twórczości filmowej oraz upowszechnianie kultury filmowej) dofinansowanie nie może przekroczyć kwoty 2

¹⁶ Budżet takiego filmu ustalony jest na 1,6 mln PLN (407 tys. EUR) dla filmu fabularnego, 200 tys. PLN (51 tys. EUR) dla filmu dokumentalnego oraz 300 tys. PLN (76 tys. EUR) dla filmu animowanego. Dofinansowanie filmów niskobudżetowych powinno stanowić 25 % dofinansowania przyznanego przedsięwzięciom dotyczącym produkcji filmów.

¹⁷ Patrz § 7 rozporządzenia.

mln PLN (508 tys. EUR). W szczególnie uzasadnionych przypadkach i za zgodą dyrektora Instytutu, dofinansowanie może sięgnąć kwoty 3 mln PLN (763 tys. EUR).¹⁸

- (20) **Zwrot dofinansowania:** Podmiot, który otrzymał dofinansowanie, jest zobowiązany do zwrotu dofinansowania z zysku osiągniętego z przedsięwzięcia, proporcjonalnie do uzyskanego dofinansowania. W przypadku dofinansowania produkcji filmu, okres, za jaki zysk jest rozliczany, zostanie określony każdorazowo w umowie o dofinansowanie.¹⁹
- (21) **Kumulacja:** Całkowita kwota wsparcia publicznego dla projektów objętych programem i z innych źródeł publicznych nie może przekroczyć dopuszczalnych maksymalnych intensywności pomocy.
- (22) **Czas trwania:** Ustawa weszła w życie z dniem 19 sierpnia 2005 r.²⁰ Rozporządzenie weszło w życie z dniem 31 października 2005 r. Władze polskie potwierdziły jednak, że nie dokonają żadnych wypłat w ramach zgłaszanego programu do momentu ostatecznego zatwierdzenia go przez Komisję. Zgłoszony program będzie obowiązywał przez czas nieokreślony. Władze polskie zobowiązały się do wprowadzenia wszelkich wymaganych zmian po upływie okresu obowiązywania komunikatu o sektorze audiowizualnym²¹ (zwanego dalej „komunikatem”) w 2007 r. oraz zgłoszenia ich Komisji.

3. Ocena

3.1. Istnienie pomocy

- (23) Zgodnie z art. 87 ust. 1 traktatu WE, z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w traktacie, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi.
- (24) **Zasoby państwowe:** Środki pochodzą bezpośrednio z budżetu państwa lub z innych źródeł, w tym opłat parafiskalnych nałożonych na pewne podmioty na mocy art. 19 ustawy, które stanowią jednak przychody Instytutu. Ponieważ Instytut jest państwowym podmiotem prawnym, organy państwowe stale kontrolują przychody i mogą nimi dysponować. W związku z tym w programie wyraźnie wykorzystywane są zasoby państwowe.

¹⁸ Patrz § 8 rozporządzenia.

¹⁹ Okres ten nie może być dłuższy niż 36 miesięcy od końca roku rozliczeniowego, w którym miała miejsce premiera filmu lub, w przypadku filmu innego niż fabularny, od zakończenia produkcji. Patrz § 17 rozporządzenia.

²⁰ Z wyjątkiem przepisów art. 19 ustawy, które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2006 r.

²¹ Komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie niektórych aspektów prawnych dotyczących produkcji kinematograficznych i innych produkcji audiowizualnych (COM(2001)534 wersja ostateczna z 26.9.2001 (Dz.U. C 43 z 16.2.2002)), przedłużony komunikatem Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów w sprawie dalszych działań w następstwie komunikatu Komisji w sprawie niektórych aspektów prawnych dotyczących produkcji kinematograficznych i innych produkcji audiowizualnych z 26.9.2001 (COM(2004)171 wersja ostateczna z 16.3.2004, Dz.U. C 123 z 30 kwietnia 2004 r.

- (25) **Korzyści ekonomiczne dla przedsiębiorstwa:** Producenci filmów i inni beneficjenci omawianego programu otrzymują korzyści finansowe w formie dotacji bezpośrednich, nieoprocentowanych pożyczek (z możliwością ich umorzenia) oraz poręczeń. W normalnych warunkach rynkowych nie otrzymaliby tych korzyści lub musieliby ponieść całkowite koszty swoich działań bez państwowego dofinansowania. Program oferuje zatem beneficjentom wyraźne korzyści ekonomiczne. Jednakże w przypadku dofinansowania dla osób prywatnych (np. stypendiów dla młodych twórców filmowych) dofinansowanie nie jest uznawane za pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.
- (26) **Zakłócenie konkurencji i selektywny charakter programu:** Środek ma charakter selektywny, ponieważ jedynymi beneficjentami dofinansowania są producenci filmowi oraz inne podmioty prowadzące działalność w zakresie kinematografii. Beneficjenci konkurują z innymi przedsiębiorstwami, które nie zajmują się produkcją utworów audiowizualnych ani prowadzeniem innej działalności, która jest finansowana w ramach programu. W związku z tym państwo traktuje w sposób uprzywilejowany niektóre przedsiębiorstwa, produkcję niektórych towarów oraz niektóre usługi, dlatego też omawiany środek zakłóca konkurencję we Wspólnocie lub grozi jej zakłóceniem.
- (27) **Wpływ na wymianę handlową w ramach Wspólnoty:** Ponieważ produkcje filmowe są przedmiotem obrotu na rynku międzynarodowym, korzyść finansowa przyznana producentom filmowym w ramach badanego programu wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Dotyczy to również przygotowania projektów filmowych oraz dystrybucji i rozpowszechniania filmów.

Finansowanie ze środków publicznych przedsięwzięć w zakresie promocji polskiej twórczości filmowej oraz upowszechniania kultury filmowej będzie miało ograniczony wpływ na wymianę handlową. W niektórych przypadkach dofinansowanie przyznane beneficjentowi będzie niewielkie. Jednak niektóre inne przedsięwzięcia promujące polską twórczość filmową lub upowszechniające kulturę filmową mogą mieć wymiar międzynarodowy (np. festiwal Camerimage w Toruniu) lub będą organizowane za granicą (np. promocja polskich filmów na zagranicznych festiwalach filmowych) lub przez zagraniczne organizacje kulturalne.

- (28) W związku z tym większość przedsięwzięć w ramach programu stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.

3.2. Zgodność z zasadami wspólnego rynku

- (29) Komisja uważa, że program kwalifikuje się do odstępstwa zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. d) traktatu WE.

3.2.1. Przygotowanie i produkcja projektów filmowych

- (30) Komunikat²² przewiduje specjalne zasady oceny pomocy na wsparcie utworów kinematograficznych i innych utworów audiowizualnych zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. d) traktatu WE. Komunikat obejmuje swoim zakresem wszystkie rodzaje produktów audiowizualnych rozpowszechnianych za pomocą różnych kanałów dystrybucji. W związku z tym komunikat ma zastosowanie wobec przedsięwzięć stanowiących produkcje audiowizualne, które będą dofinansowane w ramach programu, a także może w szerszym zakresie zostać zastosowany do przygotowywania projektów filmowych.
- (31) Pomoc jest uzasadniona, jeśli w przypadku programu pomocy przestrzegana jest ogólna zasada zgodności z traktatem oraz z czterema szczegółowymi kryteriami zgodności określonymi w komunikacie.

3.2.1.1. Ogólna zasada zgodności z traktatem

- (32) Jak stwierdzono w pkt 2.3 lit. a) komunikatu, Komisja musi sprawdzić, czy program nie zawiera klauzul niezgodnych z postanowieniami traktatu w dziedzinach innych niż pomoc państwa.
- (33) W szczególności komunikat wymaga od Komisji zapewnienia, aby przestrzegane były zawarte w traktacie WE zasady zakazujące dyskryminacji na tle narodowościowym oraz gwarantujące swobodę przedsiębiorczości. W przypadku polskiego programu dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii zasady te są przestrzegane. O dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu przygotowania projektów filmowych, produkcji filmów oraz dystrybucji i rozpowszechniania filmów mogą wystąpić podmioty z każdego państwa członkowskiego UE lub EOG. Ponadto władze polskie potwierdziły, że kryteria oceny przedsięwzięć ubiegających się o dofinansowanie, określone w § 4 rozporządzenia²³, nie będą wykorzystywane w celu dyskryminacji filmów zagranicznych.
- (34) Innym istotnym aspektem wymienionym w komunikacie są opłaty paropodatkowe: „Niektóre programy pomocy wspierające produkcje kinowe i telewizyjne są finansowane z opłat paropodatkowych. Zgodnie ze praktyką decyzyjną Komisji i orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, jeżeli beneficjentami takich programów są wyłącznie producenci krajowi, lub jeżeli korzyści dla nich są większe niż dla ich konkurentów z innych państw członkowskich, aby zapewnić zgodność z traktatem, produkty przywożone nie mogą być obciążone opłatami, a produkcja krajowa nie może być obłożona niższą stawką podatkową niż produkcja wywożona.

²² Komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie niektórych aspektów prawnych dotyczących produkcji kinematograficznych i innych produkcji audiowizualnych (COM(2001)534 wersja ostateczna z 26.9.2001 (Dz.U. C 43 z 16.2.2002), przedłużony komunikatem Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów w sprawie dalszych działań w następstwie komunikatu Komisji w sprawie niektórych aspektów prawnych dotyczących produkcji kinematograficznych i innych produkcji audiowizualnych z 26.9.2001 (COM(2004)171 wersja ostateczna z 16.3.2004, Dz.U. C 123 z 30 kwietnia 2004 r.

²³ Patrz pkt 8 powyżej.

- (35) Znaczna część środków przyznawanych przez Polski Instytut Sztuki Filmowej ma pochodzić z wpłat, o których mowa w art. 19 ustawy²⁴. W związku z tym Komisja zbadała, czy wpłaty te należy uznać za opłaty parafiskalne, a jeśli tak, czy wpłaty te są zgodne z traktatem WE, w szczególności z art. 15, 43, 49 i 90 traktatu.
- (36) Wpłaty te posiadają następujące cechy charakterystyczne:
- Nie ma bezpośredniego powiązania między sektorem, na który nałożona jest opłata, a sektorem dofinansowanym za pomocą środków przekazanych Polskiemu Instytutowi Sztuki Filmowej;
 - Podobnie jak w sprawie *Nazairdis*²⁵, istnieje maksymalna dopuszczalna kwota dofinansowania dla każdego rodzaju przedsięwzięcia;
 - Wzrost i spadek przychodów z wpłat nie jest bezpośrednio powiązany ze zmianą kwoty dofinansowania przyznanego beneficjentom indywidualnym – kwota dofinansowania przyznawanego poszczególnym projektom jest określana indywidualnie i nie przekracza nigdy limitów zwartych w rozporządzeniu; oraz
 - Przychody z wpłat nie pokrywają kosztów działalności Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej.
- (37) W obliczu tych cech charakterystycznych i w świetle spraw *Nazairdis* i *Steekgewest*²⁶ Komisja stwierdza, że wpłaty nie stanowią podatków celowych. Jednak ponieważ są to opłaty parafiskalne, Komisja zbadała ich wpływ na produkty przywożone w porównaniu z produktami krajowymi.
- (38) **Wpłaty podmiotów prowadzących kina:** Podmioty prowadzące kina w Polsce obowiązują wpłata w wysokości 1,5 % przychodu z tytułu wyświetlania filmów oraz reklam. W obu przypadkach wydaje się, że wpłata jest raczej podatkiem od dopuszczenia do projekcji kinowej niż podatkiem od samego filmu – stawka jest ustalona niezależnie od kraju pochodzenia filmu. Dlatego też wpłata ta nie jest podatkiem od produktów przywożonych.
- (39) **Wpłaty podmiotów prowadzących dystrybucję:** Opłata w wysokości 1,5 % dotyczy przychodu ze sprzedaży i wynajmu nośników (takich jak płyty DVD i kasy wideo) w Polsce oraz z umów upoważniających inne podmioty do takiej sprzedaży lub wynajmu w Polsce. Dlatego też opłata ta nie jest podatkiem od produktów przywożonych.
- (40) **Wpłaty nadawców programu telewizyjnego, operatorów platform cyfrowych i operatorów telewizji kablowej:** Opłata w wysokości 1,5 % dotyczy przychodów pochodzących z opłat pobieranych od polskich abonentów za dostęp do programów. W przypadku nadawców programu telewizyjnego w Polsce dotyczy ona przychodów uzyskanych z emisji reklam, telesprzedaży i audycji sponsorowanych, jeśli są one wyższe niż przychód z abonamentu. W przypadku operatorów telewizji kablowej w Polsce dotyczy ona również świadczenia usług reemisji. Opłata ta dotyczy „produktów” krajowych.

²⁴ Patrz pkt 12 lit. g) powyżej.

²⁵ Wyrok z dnia 27 października 2005 r. w połączonych sprawach C-226/04 i innych *Nazairdis*

²⁶ Wyrok z dnia 15 stycznia 2005 r. w sprawie C-174/02 *Steekgewest*

- (41) **Zobowiązania nadawców publicznych:** Publiczny nadawca telewizyjny jest zobowiązany przeznaczyć na produkcję filmów nie mniej niż 1,5 % rocznych wpływów z abonamentu za posiadanie odbiorników telewizyjnych. Jeśli nie wypełni tego zobowiązania w danym roku, musi przekazać różnicę Instytutowi. Według komunikatu: „nałożone przez państwo członkowskie na nadawców telewizyjnych prawne zobowiązanie do inwestowania środków w produkcje audiowizualne nie stanowi pomocy państwa, jeżeli inwestycje te zapewniają nadawcom godziwą rekompensatę.” Dlatego w tym przypadku zobowiązanie to nie stanowi opłaty parafiskalnej.
- (42) Jeśli chodzi o możliwy pośredni wpływ omawianych wpłat na filmy przywożone, jak stwierdzono w pkt 33 powyżej, pomoc przyznawana w ramach programu jest dostępna dla produkcji i koprodukcji ze wszystkich państw członkowskich UE. Ponieważ wpłata obowiązuje niezależnie od tego, czy filmy są polskie czy zagraniczne, wpłata nie powoduje dyskryminacji filmów przywożonych.
- (43) Ponadto przychód z wpłat stanowi tylko część przychodów Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej. Dlatego też program jest zgodny z przepisami komunikatu dotyczącymi opłat parafiskalnych.

3.2.1.2. *Przedsięwzięcie kulturalne*

- (44) Zgodnie z pkt 2.3. lit. b) ppkt 1 komunikatu, pomoc musi być przeznaczona na produkt kulturalny. Każde państwo członkowskie musi zadbać o to, aby dofinansowywana produkcja miała wartość kulturalną zgodnie ze weryfikowalnymi kryteriami krajowymi (zgodnie z zasadą pomocniczości).
- (45) Cel i zakres programu dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii, jak również kryteria przyznawania dofinansowania²⁷ wskazują, że program ten ma na celu wspieranie produkcji filmów stanowiących produkt kulturalny i promocji kultury filmowej. Nie powoduje on wspierania inwestycji przemysłowych.

3.2.1.3. *Wymogi terytorialne*

- (46) Zgodnie z pkt 2.3. lit. b) ppkt 2 komunikatu: „producent musi mieć możliwość wydania nie mniej niż 20 % budżetu filmu w innym państwie członkowskim bez podlegania w związku z tym jakiegokolwiek obniżce dofinansowania przyznanego w ramach programu. Innymi słowy Komisja zaakceptowała jako kryterium kwalifikowalności wymóg terytorialny w zakresie wydatkowania do 80 % budżetu produkcji dofinansowanego filmu lub utworu telewizyjnego”, ale „ograniczony do minimum koniecznego do wspierania celów kulturalnych”.
- (47) W ustawie nie ma ograniczeń co do tego, czy wydatki w ramach dofinansowywanego przedsięwzięcia ponoszone są w Polsce czy poza jej granicami.
- (48) W przypadku finansowania produkcji filmu, umowa o dofinansowanie między Dyrektorem a beneficjentem może zawierać klauzulę o wydatkowaniu na terytorium Polski maksymalnie do 80 % środków otrzymanych z Instytutu. Nie przekracza to maksymalnego wymogu terytorialnego dopuszczalnego w komunikacie, który stanowi 80 % budżetu filmu, a nie 80 % dofinansowania.

²⁷ Patrz pkt 8 powyżej.

- (49) Ponadto władze polskie potwierdziły, że kryteria oceny projektów ubiegających się o dofinansowanie, określone w § 4 rozporządzenia²⁸, nie będą wykorzystywane w celu dyskryminacji filmów, przy produkcji których nie wydano znacznej części budżetu przedsięwzięcia w Polsce.

3.2.1.4. Intensywność pomocy

- (50) Zgodnie z pkt 2.3 lit. b) ppkt 3 komunikatu: *„intensywność pomocy musi być zasadniczo ograniczona do 50 % budżetu przedsięwzięcia, aby stymulować normalne komercyjne inicjatywy będące nieodłącznym elementem gospodarki rynkowej oraz uniknąć rywalizacji między państwami członkowskimi. Trudne i niskobudżetowe filmy nie są objęte tym limitem. Komisja uważa, że - zgodnie z zasadą pomocniczości – ustalenie definicji filmu trudnego i niskobudżetowego leży w gestii każdego państwa członkowskiego.”*
- (51) Komunikat stanowi również, że w związku z stosunkowo ograniczonym zasięgiem terytorialnym niektórych języków i kultur oraz ograniczonym obrotem tymi produktami kulturalnymi na rynku wspólnotowym i światowym, Komisja może zaakceptować intensywność pomocy wyższą niż 50 %, pod warunkiem uzasadnienia takiej konieczności.
- (52) Maksymalna intensywność pomocy w przypadku polskiego programu dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii wynosi 50 % budżetu przedsięwzięcia. Wyjątkowo w przypadku filmów trudnych i niskobudżetowych dofinansowanie może sięgnąć do 90 % budżetu przedsięwzięcia; dotyczy to przygotowania filmów, produkcji filmów oraz dystrybucji i rozpowszechniania filmów.
- (53) W związku z tym przewidziane w badanym programie poziomy intensywności pomocy przekraczające 50 % są zgodne z komunikatem.

3.2.1.5. Dodatkowa pomoc na szczególne działania związane z twórczością filmową

- (54) Zgodnie z pkt 2.3 lit. b) ppkt 4 komunikatu: *„dodatkowa pomoc na szczególne działania związane z twórczością filmową (np. postprodukcja) jest zabroniona, aby zapewnić neutralny skutek motywacyjny pomocy, a w konsekwencji uniknąć ochrony tych szczególnych działań w państwie członkowskim przyznającym pomoc lub przyciągnięcia tych działań do tego państwa.”*
- (55) W przypadku finansowania produkcji filmu, w ramach polskiego programu dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii finansowany może być wyłącznie „zespół czynności twórczych, organizacyjnych, ekonomicznych, prawnych i technicznych prowadzący do wytworzenia filmu w postaci kopii wzorcowej”²⁹. Nie przewidziano dodatkowej pomocy na szczególne działania związane z twórczością filmową. Jest to zgodne z warunkami określonymi w komunikacie.

²⁸ Patrz pkt 8 powyżej.

²⁹ Art. 5 ust. 7 ustawy.

3.2.1.6. *Wniosek*

- (56) Komisja doszła do wniosku, że wsparcie finansowe w ramach polskiego programu dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii przygotowania i produkcji projektów filmowych stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE, ale jest zgodne ze wspólnym rynkiem na podstawie art. 87 ust. 3 lit. d) traktatu WE, ponieważ spełnia warunki określone w komunikacie Komisji o sektorze audiowizualnym.

3.2.2. *Dystrybucja i rozpowszechnianie filmów*

- (57) Ten rodzaj działalności zwykle następuje po fazie produkcji filmu i dlatego nie jest objęty zakresem komunikatu. W związku z tym należy ocenić zgodność środka pomocy ze wspólnym rynkiem na podstawie art. 87 ust. 3 lit. d) traktatu WE. Jednak biorąc pod uwagę fakt, że dystrybucja i rozpowszechnianie filmów są związane z produkcją filmów, komunikat przyjmuje się za stały punkt odniesienia przy ocenie zgodności ze wspólnym rynkiem pomocy państwa przyznawanej na tego rodzaju działalność.

3.2.2.1. *Ogólna zasada zgodności z traktatem*

- (58) Z analogicznych powodów jak te wymienione w pkt 3.2.1.1, Komisja stwierdza, że dofinansowanie dystrybucji i rozpowszechnienia filmów w ramach programu nie narusza ogólnej zasady zgodności z traktatem.

3.2.2.2. *Pomoc przeznaczona na produkt kulturalny*

- (59) Zgodnie z pkt 2.3. lit. b) ppkt 1 komunikatu pomoc musi być przeznaczona na produkt kulturalny. Każde państwo członkowskie musi zadbać o to, aby dofinansowywana produkcja miała wartość kulturalną zgodnie ze weryfikowalnymi kryteriami krajowymi (zgodnie z zasadą pomocniczości).
- (60) Cel i zakres programu dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii, jak również kryteria przyznawania dofinansowania³⁰ wskazują, że program ten ma na celu wspieranie produkcji filmów stanowiących produkt kulturalny i promocji kultury filmowej. Nie powoduje on wspierania inwestycji przemysłowych.
- (61) Władze polskie potwierdziły, że w odniesieniu do przedsięwzięć dotyczących dystrybucji i rozpowszechniania filmów, tylko przedsięwzięcia spełniające kryteria artystyczne i kulturalne wymienione w pkt 7 kwalifikują się do przyznania dofinansowania.
- (62) W związku z tym Komisja uważa, że pomoc na tego rodzaju przedsięwzięcia będzie wspierała wyłącznie produkty kulturalne.

3.2.2.3. *Wymogi terytorialne*

- (63) Jeśli chodzi o dystrybucję i rozpowszechnianie filmów, w ustawie nie ma ograniczeń co do tego, czy wydatki związane z dofinansowanym projektem ponoszone są w Polsce czy poza jej granicami.

³⁰ Patrz pkt 8 powyżej.

3.2.2.4. Intensywność pomocy

- (64) Zgodnie z pkt 2.3 lit. b) ppkt 3 komunikatu, „intensywność pomocy musi być zasadniczo ograniczona do 50% budżetu produkcji, aby stymulować normalne rynkowe inicjatywy będące nieodłącznym elementem gospodarki rynkowej i uniknąć rywalizacji między państwami członkowskimi. Trudne i niskobudżetowe filmy nie są objęte tym limitem. Komisja uważa, że - zgodnie z zasadą pomocniczości – ustalenie definicji filmu trudnego i niskobudżetowego leży w gestii każdego państwa członkowskiego.”
- (65) Jeśli chodzi o przedsięwzięcia z zakresu dystrybucji i rozpowszechniania filmów, maksymalna intensywność pomocy w przypadku polskiego programu dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii wynosi 50 % budżetu projektu. Wyjątkowo w przypadku filmów trudnych i niskobudżetowych dofinansowanie może sięgnąć do 90 % budżetu przedsięwzięcia.
- (66) W związku z tym przewidziane w badanym programie poziomy intensywności pomocy przekraczające 50 % są zgodne z komunikatem.

3.2.2.5. Dodatkowa pomoc na szczególne działania związane z dystrybucją i rozpowszechnianiem filmów

- (67) Zgodnie z pkt 2.3 lit. b) ppkt 4 komunikatu: „dodatkowa pomoc na szczególne działania związane z twórczością filmową (np. postprodukcja) jest zabroniona, aby zapewnić neutralny skutek motywacyjny pomocy, a w konsekwencji uniknąć ochrony tych szczególnych działań w państwie członkowskim przyznającym pomoc lub przyciągnięcia tych działań do tego państwa.”
- (68) Nie przewidziano dodatkowej pomocy na szczególne działania związane z dystrybucją i rozpowszechnianiem filmów. Jest to zgodne z warunkami określonymi w komunikacie.

3.2.2.6. Proporcjonalność

- (69) Kryteria określone w komunikacie dotyczące stosowania art. 87 ust. 3 lit. d) traktatu WE w zakresie produkcji filmów zawierają także warunek, że pomoc musi być proporcjonalna. Ponieważ komunikat nie ma zastosowania wobec projektów z zakresu produkcji filmowej i rozpowszechniania filmów, ani bezpośrednio ani na zasadzie analogii, Komisja musi przeprowadzić badanie proporcjonalności przy tego rodzaju projektach, aby zastosować wobec nich odstępstwo dotyczące wspierania kultury.
- (70) Wsparcie dystrybucji i rozpowszechniania wartościowych filmów ma cel związany z kulturą, ponieważ służy lepszemu rozpowszechnianiu filmów, w tym filmów wyprodukowanych poza Polską. Ponadto cel ten jest zgodny z art. 151 traktatu WE, który stanowi, że Wspólnota, jeśli to niezbędne, wspiera i uzupełnia działania państw członkowskich w zakresie twórczości artystycznej i literackiej, włącznie z sektorem audiowizualnym.
- (71) Komisja stwierdza, że program jest konieczny do osiągnięcia zamierzonego celu. Nie istnieją wymogi dotyczące pochodzenia geograficznego filmów wybranych do dofinansowania ich dystrybucji i rozpowszechniania. Ponadto biorąc pod uwagę

wyżej wymienione wymogi dotyczące intensywności pomocy oraz limity³¹ dotyczące kwoty pomocy, pomoc będzie miała ograniczony wpływ na wymianę handlową lub konkurencję na obszarze UE (lub nie będzie miała żadnego wpływu). W związku z tym Komisja uważa, że pomoc w ramach programu na wsparcie przedsięwzięć z zakresu dystrybucji i rozpowszechniania filmów jest zgodna z zasadą proporcjonalności.

3.2.2.7. *Wniosek*

- (72) Komisja doszła zatem do wniosku, że wsparcie finansowe dystrybucji i rozpowszechniania filmów w ramach polskiego programu dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE, lecz jest zgodne ze wspólnym rynkiem na podstawie art. 87 ust. 3 lit. d) traktatu WE.

3.2.3. *Promocja polskiej twórczości filmowej oraz upowszechnianie kultury filmowej*

- (73) Zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. d) traktatu WE pomoc przeznaczona na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej i konkurencji we Wspólnocie w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem, może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem.

3.2.3.1. *Cele*

- (74) Polski program dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii ma na celu wspieranie projektów promujących polską twórczość filmową. Projekty dofinansowywane w ramach programu obejmują przedsięwzięcia promujące polską kulturę narodową, tradycję i język polski. Projekty takie powinny odwoływać się do polskiego dziedzictwa kulturowego, koncentrować się na ważnych tematach historycznych, ukazywać różnorodność regionów oraz służyć ochronie i zachowaniu dziedzictwa polskiej kultury filmowej.
- (75) Polski program dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii ma na celu wspieranie projektów upowszechniających kulturę filmową. Celem takich projektów jest wzbogacanie europejskiej różnorodności kulturalnej poprzez wspólne projekty międzynarodowe, promowanie europejskiego dziedzictwa kulturowego i umocnienie wspólnych wartości kultury europejskiej.
- (76) Ponadto władze polskie potwierdziły, że do dofinansowania będą się kwalifikowały wyłącznie projekty spełniające kryteria artystyczne określone w § 4 rozporządzenia³².
- (77) W przypadku obu typów dofinansowania celem polskiego programu dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii jest promowanie kultury i zachowanie polskiego dziedzictwa kulturowego na poziomie krajowym i europejskim. Upowszechnianie wiedzy i rozpowszechnianie kultury i historii, jak również ochrona

³¹ Patrz pkt 8 powyżej.

³² Patrz pkt 8 powyżej.

dziedzictwa kulturowego są uznanymi dziedzinami wzajemnych korzyści dla wszystkich obywateli Europy zgodnie z art. 151 traktatu WE.

3.2.3.2. *Wpływ na wymianę handlową i konkurencję*

- (78) Przedsięwzięcia finansowane w zakresie promowania polskiej twórczości filmowej i upowszechniania kultury filmowej nie mogą być przeprowadzane bez finansowania ze środków publicznych, ponieważ mają one bardzo ograniczoną zdolność przynoszenia komercyjnych zysków pozwalających na pokrycie kosztów przedsięwzięcia. W związku z tym środek uznaje się za konieczny.
- (79) Władze polskie potwierdziły, że przedsięwzięcia organizowane przez podmioty zagraniczne, które służą promowaniu polskiej twórczości filmowej oraz upowszechnianiu kultury filmowej będą oceniane według tych samych kryteriów, co przedsięwzięcia organizowane przez podmioty polskie.
- (80) Ponadto maksymalna dopuszczalna wysokość dofinansowania tego rodzaju przedsięwzięć jest zasadniczo ograniczona do 2 mln PLN (508 tys. EUR). W wyjątkowych przypadkach i po zasięgnięciu dodatkowej opinii eksperta, wysokość dofinansowania może być zwiększona do 3 mln PLN (763 tys. EUR).
- (81) Wsparcie finansowe związane z promocją polskiej kultury filmowej wzbudzi zainteresowanie około 100 beneficjentów rocznie, natomiast wsparcie na upowszechnianie kultury filmowej wzbudzi zainteresowanie około 140 beneficjentów rocznie. W łącznym budżecie polskiego programu dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii promocja polskiej twórczości filmowej obejmuje 4 % (4 mln PLN / 1.016.000 EUR), natomiast upowszechnianie kultury filmowej 7 % (7 mln PLN / 1.789.000 EUR). Kwoty pomocy wypłacane beneficjentom będą więc w obu przypadkach ograniczone. Środek uznaje się zatem za proporcjonalny.
- (82) Zasadniczo w przypadku obu rodzajów przedsięwzięć maksymalna intensywność pomocy nie może przekroczyć 50 % budżetu przedsięwzięcia. W wyjątkowych przypadkach intensywność pomocy może sięgnąć do 90 %. Dotyczy to przedsięwzięć o charakterze lokalnym lub regionalnym, przedsięwzięć przeznaczonych dla niewielkiego grona odbiorców oraz projektów, których nie można by przeprowadzić bez wsparcia finansowego w ramach polskiego programu dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii z powodu ich niskich walorów komercyjnych. Projekty mające lokalny lub regionalny charakter obejmują np. organizację lokalnego, filmowego klubu dyskusyjnego, wspieranie lokalnych kin artystycznych, zorganizowanie regionalnego sympozjum na temat produkcji filmów. Biorąc pod uwagę niską przeciętną wielkość pomocy dla beneficjenta i ograniczony zasięg geograficzny tych projektów, ich efekt na warunki handlu i konkurencji we Wspólnocie jest niewielki. Ponadto polskie władze zobowiązały się utrzymywać wysokość dofinansowania tych przedsięwzięć na najniższym możliwym poziomie.
- (83) Biorąc pod uwagę, że zagraniczne podmioty zaangażowane w tego typu przedsięwzięcia mogą ubiegać się o dofinansowanie w ramach programu na takich samych zasadach jak podmioty polskie, łączna kwota dofinansowania jest ograniczona, a przewidywana kwota pomocy przypadająca na jednego beneficjenta jest niewielka, nie ma podstaw przypuszczać, że wpływ środka na wymianę handlową

i konkurencję we Wspólnocie będzie na tyle duży, aby był on sprzeczny ze wspólnym interesem.

3.2.3.3. *Wniosek*

- (84) Wsparcie finansowe przyznawane w ramach polskiego programu dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii w celu promocji polskiej twórczości filmowej i upowszechniania kultury filmowej stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE. Ponieważ promuje ono kulturę i ochronę dziedzictwa oraz nie wpływa na wymianę handlową i konkurencję w UE, jest ono zgodne ze wspólnym rynkiem zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. d) traktatu WE.

4. Decyzja

W związku z powyższym Komisja postanowiła uznać program pomocy za zgodny z traktatem WE. Komisja wzywa władze polskie do przedłożenia rocznego sprawozdania na temat realizacji programu. Komisja ponadto przypomina polskim władzom, że wszelkie plany zmian w niniejszym programie muszą zostać zgłoszone Komisji.

W przypadku gdyby niniejsze pismo zawierało informacje poufne, które nie powinny być ujawniane osobom trzecim, proszę poinformować o tym Komisję w ciągu piętnastu dni roboczych od daty jego otrzymania. Jeżeli Komisja nie otrzyma w wyznaczonym terminie umotywowanej prośby, uzna to za wyrażenie zgody na ujawnienie pełnej treści niniejszego pisma osobom trzecim oraz na jego zamieszczenie w oryginalnej wersji językowej na stronie internetowej http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids/. Prośbę taką należy wysłać listem poleconym lub faksem na adres:

European Commission
Competition Directorate-General
State Aid Greffe
B-1049 Brussels
Nr faksu: +32 2 296 1242

Z poważaniem
W imieniu Komisji

Neelie KROES
Członek Komisji